

סוג הבחינה: א. בגרות לבתי ספר על-יסודיים
ב. בגרות לנבחנים אקסטרניים
מועד הבחינה: קיץ תשע"ג, 2013
מספר השאלון: 222,022218

היסטוריה לעולים חדשים

2 יחידות לימוד

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שעתיים וחצי.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה ארבעה פרקים.
ענה על חמש שאלות.
פרק ראשון	—	(20x1)	—	20	נקודות
פרק שני	—	(20x1)	—	20	נקודות
פרק שלישי	—	(20x2)	—	40	נקודות
פרק רביעי	—	(20x1)	—	20	<u>נקודות</u>
סה"כ	—			100	נקודות
- שים לב: תלמידים **שאושר להם מבחן מותאם** יענו על שלוש שאלות:
שאלה אחת מפרק ראשון א מפרק שני, שאלה אחת מפרק שלישי ושאלה אחת מפרק רביעי.
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כ**טיוטה** (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

המשך מעבר לדף ◀

ה ש א ל ו ת

פרק ראשון (20 נקודות)

תקופה ראשונה: הלאומיות בישראל ובעמים – ראשית הדרך עד 1920

ענה על אחת מהשאלות 1-3.

1. הלאומיות המודרנית

- א. הסבר מהי "הלאומיות המודרנית". בתשובתך כתוב מתי היא צמחה, איפה, ומה הייתה המטרה שלה. (8 נקודות)
- ב. הסבר שני גורמים לצמיחה של "הלאומיות המודרנית". (12 נקודות)

2. "מדינת היהודים" ותכנית אוגנדה

- א. הצג את בעיית היהודים ואת פתרונה, על פי הספר "מדינת היהודים" של הרצל. (10 נקודות)
- ב. מהי תכנית אוגנדה (מי הציע את התכנית, ומה התוכן שלה)?
הצג שני נימוקים של המתנגדים לתכנית. (10 נקודות)

3. עלייה והתיישבות בארץ-ישראל עד סוף מלחמת העולם הראשונה

- א. הסבר שלוש סיבות לעלייה לארץ-ישראל בשנים 1882-1914. (10 נקודות)
- ב. הצג את המאפיינים של המושבה אן הקבוצה.
תאר את העזרה של המשרד הארצישראלי אן של הברון רוטשילד להתיישבות בארץ-ישראל בשנים אלה. (10 נקודות)

פרק שני (20 נקודות)

**תקופה שנייה: בין שתי מלחמות העולם (1920-1939), היישוב היהודי בארץ-ישראל
בימי מלחמת העולם השנייה**

ענה על אחת מהשאלות 4-6.

4. "14 הנקודות של וילסון" והשינויים אחרי מלחמת העולם הראשונה

- א.** הסבר את המטרה של וילסון במסמך "14 הנקודות", והצג שני סעיפים ממסמך זה.
(10 נקודות)
- ב.** הצג שני שינויים במפה המדינית של אירופה אחרי מלחמת העולם הראשונה.
הצג שינוי אחד שנעשה במזרח התיכון. (10 נקודות)

5. בניין הבית הלאומי היהודי בארץ-ישראל בין שתי מלחמות העולם

- א.** הסבר שתי סיבות לעלייה לארץ-ישראל בין שתי מלחמות העולם, והצג שלושה מאפיינים של העולים. (14 נקודות)
- ב.** הצג מסגרת חברתית-כלכלית אחת שהוקמה בשנות ה-20, והסבר את תרומתה ליישוב.
(6 נקודות)

6. מדיניות בריטניה בארץ-ישראל בשנות ה-30

- א.** הצג שלוש המלצות של ועדת פיל (1937). (8 נקודות)
- ב.** הצג את התוכן של "הספר הלבן השלישי" (1939), והסבר מהו השינוי במדיניות של בריטניה בארץ-ישראל שבא לידי ביטוי בספר זה. (12 נקודות)

פרק שלישי (40 נקודות)

תקופה שלישית: המשטר הטוטליטרי, הנאציזם, מלחמת העולם השנייה והשואה

ענה על שתיים מהשאלות 7-10 (לכל שאלה – 20 נקודות).

7. גרמניה: מדמוקרטיה לנאציזם 1933-1938

- א. הסבר שני גורמים לעליית הנאצים לשלטון בגרמניה ב־1933. (8 נקודות)
- ב. הסבר את "עקרון המנהיג" באידאולוגיה הנאצית, והצג שתי פעולות של היטלר לקידום של עיקרון זה בגרמניה. (12 נקודות)

8. היהודים בפולין תחת הכיבוש הנאצי (1939-1941)

- א. תאר את היחס של הנאצים אל היהודים בפולין עד העברתם לגטו, והסבר גורם אחד ליחס זה. (8 נקודות)
- ב. הסבר את רעיון "קידוש החיים", ותאר שלושה ביטויים של רעיון זה בגטאות. (12 נקודות)

9. "הפתרון הסופי" והמרד בגטו

- א. הסבר מדוע עם פלישת גרמניה לברית־המועצות (יוני 1941) התחיל הרצח ההמוני של היהודים. (10 נקודות)
- ב. הסבר שתי מטרות של המורדים בגטו, והצג שני קשיים בארגון של מרד בגטו. (10 נקודות)

10. היחס אל היהודים בארצות הכיבוש הנאצי

- א. הסבר שני גורמים שהשפיעו על היחס של האוכלוסייה המקומית אל היהודים בארצות הכיבוש הנאצי. (8 נקודות)
- ב. הצג את התנאים לקבלת התואר "חסיד אומות העולם".
- תאר מה עשה אחד מ"חסידי אומות העולם" שלמדת עליו (שמו ופעולותיו). (12 נקודות)

פרק רביעי (20 נקודות)

תקופה רביעית: בונים את מדינת ישראל במזרח התיכון

ענה על אחת מהשאלות 11-13.

11. המאבק בבריטים והחלטת האו"ם בכ"ט בנובמבר 1947

א. בחר באחד התחומים: העפלה או מאבק צבאי.

בתחום שבחרת הסבר מטרה אחת של היישוב היהודי, והצג פעולה אחת שלו.

(10 נקודות)

ב. הצג את עיקרי החלטת האו"ם בכ"ט בנובמבר 1947.

מה הייתה התגובה של היהודים ומה הייתה התגובה של הערבים בארץ-ישראל על החלטה זו?

(10 נקודות)

12. עלייה וקליטה בשנות ה' 50 וה' 60

א. הסבר סיבה אחת לעלייה מאירופה וסיבה אחת לעלייה מארצות האסלאם בשנות ה' 50 וה' 60.

(10 נקודות)

ב. הסבר שני קשיים שהיו למדינת ישראל בקליטת העלייה בשנות ה' 50 וה' 60.

תאר כיצד התמודדה המדינה עם אחד הקשיים שהסברת. (10 נקודות)

13. מלחמת יום הכיפורים

א. מדוע פתחו מצרים וסוריה במלחמה נגד ישראל באוקטובר 1973?

הסבר מדוע הופתעה מדינת ישראל כאשר פרצה המלחמה. (10 נקודות)

ב. הסבר שתי השפעות של מלחמת יום הכיפורים על מדינת ישראל, והשפעה אחת של

המלחמה על מדינות ערב. (10 נקודות)

בהצלחה!